FILMAJÁNLÓ TANÁROKNAK, DIÁKOKNAK

DRAKULICS ELVTÁRS

Adatlap: https://port.hu/adatlap/film/tv/drakulics-elvtars-drakulics-elvtars/movie-190309

https://nfi.hu/filmek/drakulics-elvtars.html

- magyar vígjáték – politikai szatíra, 95 perc – 2019. -

Előzetes: https://www.youtube.com/watch?v=BYsY4VhW4xs

Elsősorban olyan történelem-, irodalom-, film- és etikatanároknak ajánlom, akik érzékenyek a groteszk hangvételre, akik szívesen játszanak azzal a gondolattal, hogy a történelem akár máshogyan is lehetett volna. Ennek az áltörténeti filmnek az alapvető különlegessége az, hogy a klasszikus vámpírfilmek motívumait lazán ötvözi a krimivel és a politikai paródiával, így emlékezetes egyedi hangvételű alkotás jött létre.

A történelemoktatás oldaláról a környezet és a szereplők hitelességének értelmezése, a többi tárgy esetében inkább a műfajok keveredésének értelmezése lehet érdekes. A film atmoszférája a klasszikus horrorfilmek hangulatát idézi, ugyanakkor a humor és a szatíra átitatja a teljes alkotást. Amúgy pedig kedves és szórakoztató film, amely azonban 16 éven aluliak számára nem ajánlott.

A "Drakulics elvtárs" különleges műfaji keverék. Sikeresen ötvözi a történelmi utalásokat, a groteszk humort és a horror motívumait, miközben társadalmi és erkölcsi kérdéseket feszeget. Ez a mű nemcsak szórakoztató, hanem elgondolkodtató is, rámutatva arra, hogy a hatalom és az erkölcs kérdései mindig aktuálisak maradnak, legyen szó akár vámpírokról, akár politikusokról.

A film alkotói

Rendezte: Bodzsár Márk

Dramaturg: Jakab Juli

Operatőr: Reich Dániel

Látványtervező: Ágh Márton

Szereplők: Walters Lili, Nagy Ervin, Nagy Zsolt, Rába Roland

Rövid tartalom

A film a Kádár-korszakban, a hidegháború idején Magyarországon játszódik, ahol a korabeli magyar titkosszolgálat nyomozni kezd egy külföldről érkező vámpír után, akit Drakulicsnak neveznek el. A főszereplőt, Szabó ügynököt bízzák meg azzal, hogy derítse ki, mit akar egy külföldi titkosszolgálat a vámpírral, és vajon hogyan lehetne kihasználni a vámpír képességeit a magyar politikai érdekek érdekében.

A történet során kiderül, hogy a vámpír halhatatlan és különleges képességekkel is rendelkezik, melyek felhasználásával a magyar titkosszolgálat különleges akciókat tervez. A vámpír ebben az esetben sajátos tükör és katalizátor, amely révén láthatóvá válik a korabeli ideológiai és hatalmi játszmák kicsinyes működésmódja. Eközben a vámpír és az ügynök között is bonyolult viszonyrendszer alakul ki, ami rávilágít a rendszer személyiségtorzító hatásaira is. Mindezt persze roppant szellemesen és ironikusan valósítja meg a film számtalan helyzetkomikummal fűszerezve.

Felkészülés a film megnézésére

Történeti előkészítés

Már csak a korosztályos megjelölés miatt is a 11-12. évfolyamos diákok jöhetnek szóba az iskolai filmnézés során. Ugyanakkor a pedagógusok számára nagyon fontos tudatosítani, hogy a Kádár-korszak a diákok számára ugyanolyan fehér folt, mint a történelem korai korszakai. Könnyen belecsúszhatunk abba a hibába, hogy a felnőttek számára ismerős utalásokat a diákok esetében is adottnak vesszük.

- Szerencsés, ha a diákok történelemből már eljutottak a Kádár-korszak tárgyalásához. Ebben az esetben a szovjet befolyás jellegének ismeretét, valamint az ún. kemény és puha diktatúra megkülönböztetése lehet fontos. Ezen túl menően az, hogy – a szocialista világforradalom terjesztésének ürügyén a Szovjetunióval együttműködve Magyarország is támogatta az úgynevezett antiimperialista mozgalmakat, sőt, sok esetben a nemzetközi terroristákat is.
- Ezt lehet pótolni azzal is, hogy kérdezzék meg a szüleiket az adott időszakról. Ebben az esetben talán nem is a történeti hűség a legfontosabb – hogyan függtünk a Szovjetuniótól, a hazug ideológiai máz mögött milyen sajátos érdekviszonyok uralkodtak -, hanem a rendszerben megnyilvánuló kisszerűség (kispolgári szocializmus) és irracionalitás (állandó éberség, ügynökök, besúgók stb.).

- Gyűjtsenek a diákok a szülőktől, illetve az internetről korabeli botránytörténeteket, illetve azokról szóló tudósításokat.

Műfaji előkészítés

Ebben az esetben elsősorban a jól ismert vámpírtörténetek - Drakulától Nosferatuig – irodalmi és filmes feldolgozása lehet izgalmas, hiszen a film lényegében ebbe a keretbe építi bele – sok esetben ötletszerűen a történelmi elemeket. Innen ered a címadás is és a cselekménybonyolítás módja is. A film cselekményének szerves része, hogy vámpírok léteznek, és a hagyományoknak megfelelően fognak majd működni. A sajátos ötvözetet épp az adja, hogy ebben a filmben egy sok tekintetben erőszakos (véres) korszak találkozik egy vérszomjas történetmesélési hagyománnyal.

Tárgyalható motívumok

- Politikai szatíra

A hatalom működése, a politikai machinációk sajátosságai. A korabeli hidegháborús paranoiák megjelenítése. Az ideológiai meghatározottság kiüresedése és kicsinyes lealjasítása.

- A kommunista rendszer titkosszolgálatának működése.

A korabeli és mindenkori titkosszolgálatok, belügyi rendszerek szakszerűtlen működtetésének paródiája, ami mögött azonban súlyos emberi drámák húzódhatnak. A tanár. esetleg családtörténetek bemutatásával árnyalhatja a filmbeli groteszk helyzeteket

- Vámpírmotívumok és horror

A vámpír figurája a film egyik központi eleme, amely a klasszikus horror és a popkultúra szimbóluma, ugyanakkor a politikai allegóriákba ágyazva jelenik meg. A vámpír nemcsak halhatatlan lény, hanem a hatalom és a manipuláció szimbóluma is lehet.

- Emberiesség és erkölcs

A film kérdéseket vet fel az erkölcsről és az emberi értékekről, különösen a hatalomért folytatott harcban. A vámpír személyisége és szándékai lehetőséget adnak arra, hogy azonosuljunk a szereplőkkel, vagy elutasítsuk őket. Így a nézők saját értékrendjükkel is szembesülhetnek.

-Történelmi és politikai utalások

Bár a film fikció, számos történelmi utalás és szimbolum van benne, különösen a magyar történelem hidegháborús időszakára és a politikai játszmákra vonatkozóan. Ez a kontextus segít megérteni a film társadalmi és politikai rétegeit.

-Stílus és rendezői megközelítés

A "Drakulics elvtárs" keveri a groteszk humorral és a komoly társadalmi kérdésekkel. A film vizuális stílusa sötét és hangulatos, a sötét tónusok és a groteszk képi elemek hangsúlyozzák a film bizarr humorát és szatirikus hangvételét. A film intelligens párbeszédekkel és ironikus narratívával dolgozik, miközben a jó színészi játék is hitelesíti a történetet.

-Színészi játék

A film egyik legizgalmasabb jellemzője a műfaji keveredés, amelyet a színészi játék kell, hogy hitelesítsen, hiszen a néző számára is komoly feladat, hogy elhigyje a vámpír reális megjelenítését és beleélje magát történetbe. Érdemes tehát a színészi játékot közösen értelmezni.

Feldolgozás

1. Megbeszélés

a/ Történeti jellegű feldolgozás

- Ebben az esetben a tanári vitavezetés lehet inkább a domináns akár szakmai ismeretei, akár személyes emlékeinek behozatala révén.
- Izgalmas lehet az is, ha a diákok a saját szüleiket kérdezik meg a Kádár-korszakbeli élményeikről és a hallottakat beépítik a film közös elemzésébe.

b/ Műfaji jellegű megbeszélés.

- Ebben az esetben inkább a diákok lehetnek domináns szereplők, akik többnyire otthonosabban mozognak a különböző tömegfilmes műfajokban, így a vámpírfilmek univerzumában is.
- Izgalmas lehet a horrorfilmek világát összevetni a világpolitikai események bemutatásával.

2. Szerepelemzés - szerepjáték

A film szatirikus jellegéhez igazodva ebben az esetben elsősorban a szerepek értelmezését javaslom, akár egyfajta szerepjáték formájában is. Ebbe a játékba az úgynevezett történelmi szereplőket kevésbé vonnám be, mert akkor végképp nehezen lehet majd elválasztani a fikciót és a valóságot. A filmtől függetlenül persze a történelmi szereplők lehetséges mozgásterének feldolgozása is elképzelhető, de ehhez már komolyabb előkészítő munka szükséges.

Szereplők és karakterek

-Szabó: A titkosszolgálat fiatal, ambiciózus ügynöke, aki a vámpír ügyében nyomoz. Kezdetben szkeptikus és naiv, de a történések során rádöbben, milyen komplex és veszélyes játékba keveredett, ami miatt lojalitása is megkérdőjelezhető.

-Anna : A titkosszolgálat vezetője, aki hideg és számító személyiség, mindig a politikai érdekeket tartja szem előtt. Számára a vámpír fogva tartása és kihasználása a legfontosabb.

- Dr. Máté: A vámpírtudós, aki sajátos módon próbálja megérteni és kutatni a vámpír képességeit, miközben saját titkos tervei is vannak.

-Vampiric: A vámpír, akit fogva tartanak. Kívülről halhatatlannak látszik és sérthetetlennek, de belül egy összetett, árnyalt személyiség, aki saját céljaiért küzd.

- Miniszterelnök: A politikai vezető, aki a hidegháborús politikai játszmákban próbálja megőrizni hatalmát, miközben a vámpír és titkosszolgálat közti játékban is szerepe van.

Összefoglalva

Összességében a "Drakulics elvtárs" egy kreatív és gondolatébresztő alkotás, amely a horror, a politika és a humor elemeit ötvözi, így kellemes és elgondolkodtató élményt nyújt a nézők számára.

Budapest. 2025. 09. 11.

Jakab György